

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลทุ่งแสงทอง
ตำบลทุ่งแสงทอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดย

เทศบาลตำบลทุ่งแสงทอง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราชการ ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณี อันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วน ร่วมในการดำเนินการด้วย ภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิ แก่คนไทยสามารถปรับประยุกต์หลักธรรมคำสอน ทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติได้ อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

กองการศึกษา เทศบาลตำบลทุ่งแสงทอง ได้เล็งเห็น ความสำคัญของภูมิปัญญา ท้องถิ่น จึงได้จัดทำ โครงการสำรวจฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ ท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้ สูญหายไปจาก ชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือ ปราชญ์ท้องถิ่น ต่อไป ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้าน คิดค้นขึ้น แล้วนำมา ปรับปรุง แก้ไขพัฒนาแก้ปัญหา เป็นทั้งสติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความ ครอบคลุมเนื้อหาสาระและแนวทางดำเนินชีวิตในวงกว้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ ความรู้ใน หลาย วิชา ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(๒๕๔๑) ได้จำแนกไว้รวม ๑๐ สาขา คือ

๑. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และ เทคนิคด้าน การเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนามาบนพื้นฐาน คุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพา ตนเองในสภาวะการณ์ ต่าง ๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตร เป็นต้น

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จัก ประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อ เชลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหา ด้าน การบริโภคอย่าง ปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถ พึ่งตนเองทาง เศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่ม หัตถกรรม และอื่น ๆ เป็นต้น

๓. สาขาการแพทย์ไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและ รักษาสุขภาพ ของคนใน ชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทาง ด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับ การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่า ของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในด้านบริหารจัดการ การค้า การ สะสมและ บริการกองทุนและธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและ โภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความ เป็นอยู่ของสมาชิกใน ชุมชน

๖. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกัน คุณภาพชีวิต ของคนให้ เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม

๗. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะ สาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

๘. สาขาจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารการจัดการดำเนินงาน ด้านต่าง ๆ ทั้ง ของ องค์กรชุมชน องค์กรทางสังคมอื่น ๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้าน ระบบผู้เฒ่าผู้แก่ใน ชุมชน เป็นต้น กรณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขา การจัดการที่มีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ดี หมายถึงกระบวนการเรียนรู้พัฒนา และถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มี ประสิทธิภาพ

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงาน เกี่ยวกับด้านภาษา ทั้ง ภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐. สาขาศาสนาและประเพณีหมายถึง ความสามารถประยุกต์และ ปรับใช้หลักธรรม คาสอนทาง ศาสนาความเชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่า ให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้ บังเกิดผลดีต่อบุคคลและ สิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ ประเพณีบุญประเพณีข้าว เป็นต้น

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
เทศบาลตำบลทุ่งแสงทอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	วัน/เดือน/ปี เกิด	ที่อยู่	ความรู้ ความสามารถพิเศษ/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
1	นายห้วยทองคำ	12 ก.ย. 2467	38 ม.1	จักสานเปลไม้ไผ่
2	นายเกลี้ยง บุญประสาท	22 พ.ค. 2482	145 ม.1	หมอเรียกขวัญนาคน
3	นางดำ โล่นารายห์	13 ธ.ค. 2508	38 ม.1	ทอผ้า - เสื่อกก
4	นายประเทือง ภัคตินรินทร์	- 2495	81 ม.1	พลู ตะไล
5	นายถวิล บุญประสาท	9 ม.ค. 2477	69 ม.1	ดนตรีไทย ระนาด
6	นายเสน่ห์ ปานกลาง	6 ก.ค. 2482	56 ม.1	จักสาน
7	นายจำปา จอยเอ็กกา	4 ก.ค. 2476	14 ม.2	หมอทำน้ำมันต้เส้น กระดุก
8	นายปลอดทองคำ	6 ก.ย. 2470	50 ม.2	สะเดาเคราะห์ ตั้งศาลพระภูมิ
9	นายยอง ชูเชิดเชื้อ	11 พ.ค. 2487	7 ม.2	จักสาน
10	นายบุญล้อม อันดี	23 ก.พ. 2492	27 ม.2	ครูกองยาว
11	นางอุสา ศรีสุรินทร์	15 ธ.ค. 2508	102 ม.2	นวดแผนไทย
12	นางสุเพียง บุญกองชาติ	22 ต.ค. 2513	72 ม.2	เพาะเห็ดฟาง
13	นายสุรเชษฐ์ เรืองศรีชาติ	15 พ.ค. 2533	144 ม.2	สิ่งประดิษฐ์(จัดดอกไม้ จับผ้า)
14	นายวิจิตร บุญประสาท	19 ส.ค. 2479	42 ม.2	ยาแผนโบราณ
15	นายชแล่ม จันทร์สว่าง	12 พ.ค. 2482	72 ม.2	ไวยวชิกร
16	นายตวง ปราบสกุล	2 ส.ค. 2481	2 ม.3	หมอเป่า
17	นายสนิท แสนเดช	12 ม.ค. 2496	25 ม.3	จักสาน
18	นายสังวาน ภูธรภัย	14 ต.ค. 2491	10 ม.3	ยาแผนโบราณ
19	นายอ่อน มนจิ่งหรีด	1 ม.ค. 2467	11 ม.4	จักสาน
20	นายเช บุญเพิ่ม	- 2485	28 ม.4	ทำบั้งไฟเล็ก
21	นายวินัย มนจิ่งหรีด	23 ต.ค. 2509	66 ม.4	ทำบั้งไฟเล็ก
22	นายสามารถ ทิพย์นางรอง	7 มี.ค. 2499	43 ม.4	ตอน ทาบกิ่งไม้ เพาะชำ
23	นายคณิง บุญกองชาติ	15 ธ.ค. 2498	21 ม.4	จักสาน
24	นายสมจิตร พูนมาลัย	1 พ.ย. 2475	32 ม.5	จักสาน
25	นางดำ อันดี		ม.5	ขนมฝักบัว ข้าวหลาม
26	นางสงน อิวชุมแสง	- 2483	59 ม.5	ทอผ้า
27	นางอำภัย กล่อมพระทัย	5 ม.ค. 2479	22 ม.5	ทอเสื่อกก
28	นางแต้ว ชูเชิดเชื้อ	1 ก.พ. 2505	12 ม.5	ร้องเพลงลำตัด

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	วัน/เดือน/ปี เกิด	ที่อยู่	ความรู้ ความสามารถพิเศษ/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
29	นางสยาม ทองคำ	1 ม.ค.2499	38 ม.6	เพลงลำตัด/ดนตรีไทย
30	นางสนุน พูนสวัสดิ์	1 ม.ค.2486	30 ม.6	จักสานตะกร้า/หมวกจาก ทางมะพร้าว
31	นายชนะชัย ชูเกษ	31 ม.ค. 2489	99 ม.6	ช่างไม้ แกะสลัก
32	นายอู๋ย ทองคำ	12 มี.ค. 2477	26 ม.6	ช่างไม้ แกะสลัก
33	นายลิ้ม คุณกระโทก	- 2481	26 ม.7	จักสาน
34	นายสมจิตร พูนมาลัย	11 เม.ย. 2484	49 ม.7	วัฒนธรรมพื้นบ้าน จักสาน
35	นายสัน แก้วกุล	8 ต.ค. 2491	17 ม.7	สมุนไพร
36	นายอนันต์ ทิพย์อักษร	28 ธ.ค. 2496	19 ม.7	ไร่นาสวนผสม ทอเสื่อกก
37	นายประจวบ ไทยลิลอย	31 ม.ค. 2501	72 ม.7	หมอดินตำบล
38	นางสาวณัฐนาถ บุญประสาท	2 ก.ค. 2514	42 ม.2	นวดแผนไทย

ข้อมูลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

จัดทำโดย

กองการศึกษา

เทศบาลตำบลทุ่งแสงทอง

อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

(นายพันธวิช ไวยาประโคน)

นายกเทศมนตรีตำบลทุ่งแสงทอง